

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Petri Leurenii Societatis Jesu, SS. Theologiæ
Doctoris, & SS. Canonum Professoris Vicarius Episcopalis,
Sive Tractatus Quaternarius Per Quæstiones & Responsa
Canonica Deductus**

Leuren, Peter

Coloniae Agrippinae, 1708

395. Coadiutor serviens pro Coadiuto num teneatur exire de Capitulo,
quoties in eo tractatur de negotiis Coadiuti.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74203)

R Esp. negativè, Barbof. *loc. cit.* n. 73. Castrop. *loc. cit.* n. 40. citante. pro se Garciam; eò quòd privilegia ista, fruendi nimirum fructibus in absentia ob dictas causas conceduntur solum iis, qui ratione suorum beneficiorum obligati sunt residere; Coadiutores autem non obligentur residere ex beneficio, sed ex officio, & munere coadiutoria accepta, & quasi ex contractu, nec sibi sed alteri, nempe coadiuto lucentur fructus, hinc iam non sicut coadiutus ob dictas causas excusabitur à residentia; bene tamen excusabitur ex infirmitate aliòve simili impedimento, quia non censetur ex officio, & munere obligari ad residentiam impossibilem. Item excusabitur eadem ratione à residentia mensibus recreationis; quia obligatio coadiutoris debet esse naturæ humanæ viribus temperata, ac proinde illi concedi debet recreatio & levamen, quòd aliis beneficiatis conceditur. Castrop. *loc. cit.* Neque dicas in oppositum Coadiutori concedi privilegia & exemptiones Coadiuto competentes ratione præbendæ, adeòque & illud privilegium absenti ob dictas causas, & in absentia lucrandi. Nam bene respondet Castropal. transmittendo antecedens, & negando sequelam; eò quòd hæc privilegia Coadiuto non competant ex præbenda, sed ex favore utilitatis communis, quæ ex concursu plurium ad studendum & legendum in Universitate, & ex servitio Episcopi &c. resultat; & ex eo quòd intuitu dictæ utilitatis concedantur habenti præbendam; non tamen ex contractu obligato loco præbendati iuste impediti inservire male inferitur, quòd etiam censetur concessa non præbendato, obligato tamen pro præbendato inservire, etsi forte aliàs eadè inde resultaret utilitas.

Questio 390. Num Coadjutor possit assumere dies recreationis sicut Coadiutus.

R Esp. affirmativè, Barbof. *loc. cit.* n. 85. Castrop. *loc. cit.* p. 10. n. 14. Garc. *loc. cit.* n. 79. Gonz. *loc. cit.* n. 13. citantes decif. Roræ in *Salmant. Coadiutoria* 25. Jun. 1593. Hoc enim privilegium conceditur præbendatis ob servitium continuum totius anni, quòd interposita recreatione tanti temporis temperandum duxit concilium; adeòque jam etiam Coadjutor toto anno assilens & præstans servitium eo privilegio frui debet Castrop. *loc. cit.* ita tamen hoc ipsum limitandum juxta eosdem hos AA. ut Coadjutor non possit habere tres mentes, & Coadiutus tres menses alios, sed iidem tres inter utrumque sint consumendi, ut nimirum eodem trimestri, quo abest Coadjutor, abesse possit & Coadiutus, vel si absuit Coadjutor v. g. Januario & medio Februario, coadiutus possit abesse se sequi mense alio. v. g. Majo & medio Junio.

Questio 391. An Coadjutor vi Coadiutoria teneatur habitum & tonsuram clericalem deferre?

R Esp. affirmativè, Barbof. *loc. cit.* n. 83 ubi in multis Coadiutori tribuuntur effectus veri beneficii, ut est ille, quòd teneatur habitum & tonsuram clericalem deferre, & gaudet privilegio fori Castrop. *loc. cit.* n. 22. Garc. *loc. cit.* n. 99. esto enim beneficium non habeat, habet tamen jus satis considerabile ad illud, & ex alia parte est deputatus ad servitium Ecclesiæ. Sixt. autem V. in sua *Constitut.* 38. de habitu & tonsura cler. præcipit non solum beneficia habentibus, sed habentibus etiam jus ad illa habitum clericalem & tonsuram deferre sub pœna privationis omnium beneficiorum. Garc. & Castrop. *loc. cit.* Unde jam etiam inferitur teneri ad hoc Coadiutorem, etsi non inserviat. Garc. *loc. cit.*

P. Laurentii Tract. II. De Coadjutor.

Questio 392. An Coadjutor non constitutus in sacris Ordinibus, neque beneficiatus vi Coadiutoria teneatur ad horas recitandas?

R Esp. Etiam si talis Coadjutor teneatur choro interesse, ibique divina officia recitare loco sui Coadjuti, dum tamen non teneatur choro inservire, & extra illum vi solius Coadiutoria non teneatur ad horas recitandas. Lotter. de re benef. l. 2. q. 25. n. 30. citans Navar. de horis can. c. 20. sub n. 18. Ventrigl. citans Dianam *resolut. mor. p. 5. tract. 13. miscellan. 1. resolut. 75.* Barbof. *jur. eccl. l. 3. c. 10. n. 59.* citans Campeg. de *coadjut. Episc. n. 4.* Suarez de religion. *tom. 2. tract. 4. l. 4. c. 22. n. 19.* Azor *inst. mor. p. 1. l. 10. c. 4. q. 1.* Laym. *theol. mor. l. 4. tract. 2. c. 5. n. 3.* Bonacin. de horis can. d. 1. q. 2. p. 3. n. 15. & plurimi alii rationem dant hanc hi AA. quòd Coadjutor vivente Coadiuto non habeat penitus beneficium, seu jus in re, sive respectu tituli aut possessionis; sed solum jus quoddam creatum circa qualitatem adjuvandi per aliquod ministerium separatum à beneficio minime obligatorium. Remouch. c. 13. n. 9. ubi etiam subiungit n. 10. Garciam. p. 3. c. 1. n. 107. non nihil discrepare à communi illa sententia modificando illam, nimirum Coadiutorem teneri ad lectionem horarum, si in defectum Prælati onus Ecclesiæ in spiritualibus ei demandatum, vel administrationem ecclesiæ susceperit, ac Prælati super earum lectione se excusavit. Verum omnino contrarium eo loco habet Garcias, dum n. 108. relatis aliorum sic sententium sententiis (nimirum Navar. & Eman. Rodriq. *tom. 1. c. 140.* dicentis, Coadiutores teneri recitare horas, si sunt dati ad illas recitandas pro beneficiato; secus si sunt dati ad alia ministeria) ipse expressè ait n. 109. at ego existimo, Coadiutorem etiam perpetuum cum congrua & futura successione non teneri ratione Coadiutoria; cum non sit beneficium recitare horas privatim. nec enim datur ad id, sed solum ad residendum & exercendum alia munia incumbentia principali, qui horas privatim recitabit; & ita praxis habere videtur.

Questio 393. An Coadjutor etiam Canonice teneatur emittere professionem fidei durante Coadiutoria.

R Esp. negativè. Sive non teneri ad illam emittendam, nisi ubi successioni fuerit locus. Barbof. *loc. cit.* n. 80. citans Squillante de priv. cleric. c. 4. n. 79. Macha. Ludovicum à Saravia & alios. *Corr. pr. benef. l. 1. c. 60. n. 40.* contra Acoftam ad Bullam cruciat. e. q. 730.

Questio 394. An Coadjutor teneatur in ingressu solvere fabrica, quod est solitum solvi per novos Canonicos?

R Esp. negativè. Barbof. *loc. cit.* n. 71. Garc. p. 4. c. 5. n. 78. Castrop. *loc. cit.* p. 10. n. 13. Coadjutor enim tunc non ingreditur ut Canonicus, sed ut Coadjutor Canonici. Garc. *loc. cit.* & Coadjutor non sentit temporale commodum, ergo neque sentire debet onus illi annexum. Castrop. *loc. cit.* Ac denique Coadiuto mortuo Coadjutor solvere illud consuetum ab aliis Canonicis teneretur; ergo ad illud solvendum non teneretur, quam diu est Coadjutor, seu quam diu vivit Coadiutus. Garc. Castrop. *loc. cit.*

Questio 395. Coadjutor serviens pro Coadiutorum teneatur exire de Capitulo, quoties in eo tractatur de negotiis Coadjuti?

R Esp. negativè. Barbof. *jur. eccl. l. 3. c. 10. n. 95.* Ventrigl. *tom. 2. annot. 13. n. 60.* Garc. p. 4. c. 5. n. 105. Rationem dant, quòd non

agat nomine Coadjuti, sed proprio seu nomine ecclesie, licet aliàs representet eum, quatenus agit & inseruit loco illius. Unde etiam, ut Barbof. & Garc. poterit Coadjutor dare suffragium in electione ad præbendam quam præterdit Coadjutus. Idem vice versa tenent Barbof. & Garc. de Coadjuto, quod & hic possit interesse capitulo, & dare votum, ubi agitur de negotio Coadjutoris, nisi forte ut Barbof. ibidem tractaretur de re spectante ad ipsam Coadjutoriam, quæ particulariter spectat ad ipsum Coadjutum. uti id ipsum è contra de Coadjuto limitat Ventrigl. nimirum ut procedat, quando non tangitur consecutivè interesse ipsius Coadjutoris; in eo enim casu debere illum exire ait, ex quo jam tractatur de interesse proprio.

2. Verumtamen Castrop. *loc. cit. n. 23.* credit, tam Coadjutum quam Coadjutorem excludendum, seu debere exire de Capitulo, quoribus negotium tractatur alterutrinus utilitatem principaliter respiciens; eò quod ob mutuum unius ab alio dependentiam & respectum suspicio esse possit injusti processus. Item non solum quis recusari possit, dum suffragium ferre debet in utilitatem suorum: commodum autem Coadjuti respectu Coadjutoris, & hujus respectu Coadjuti reputandum sit commodum proprium, vel suorum, quia unus ad alium pertinet. Tenet nihilominus Remouch. *c. 15. n. 6.* quod licet Coadjutor in causa ipsius Coadjuti non possit interesse Capitulo tanquam Coadjutor, nihilominus in qualitate Canonici non denegandum ipsi suffragium, uti nec Coadjuto in causa particulari Coadjutoris, modò in re aut cau-

sa ipsis communi, v. g. Coadjutoria, non sit dandum suffragium.

Quaestio 396. An & cui Coadjutor teneatur reddere rationem suæ administrationis?

Resp. Teneri Coadjutores Prælati Coadjuti (si fiat sana mentis) ac eorundem Capitulis, seu etiam ipsorum Prælatorum successoribus (si hoc antea non fecerint) reddere rationem plenariam administrationis suæ. Engels *ad tit. de cler. agror. Laym. ad c. unic. tit. eod. in 6. s. præsent. n. 4.* juxta expressum textum ejusdem cap. unic. ubi dum Bonifacius VIII. ait: *aut Prælatorum successoribus*; satis indicat se loqui de Coadjutoribus Prælatorum temporalibus; cum aliàs in Coadjutoris perpetuis successor Prælati Coadjuti sit ipse Coadjutor, qui sibi ipsi reddere rationem administrationis suæ nequit, cetera verò, quæ in dicto textu habentur, etiam Coadjutoribus perpetuis applicari possunt. Addit quoque Franc. *in cit. c. unic. n. 2.* apud Laym. *loc. cit.* has rationes iterato à Coadjuto peti posse ut revideantur, dummodo super rationibus factis transactum non fuerit juxta *l. unic. c. de errore calculi. D.* sicutque hoc in puncto Coadjutor à tutore & curatore; quod hi rationes reddere non teneantur nisi officio finito. *l. si tutor. ff. de tutel. Laym. loc. cit.* cujus etiam discriminis ibidem ex Ancharesano hanc assert rationem, quod Coadjutoris officium indeterminati sit temporis; cum nesciatur, quando moriturus sit Prælati; officium autem Curatoris & Tutoris determinati sit temporis, nimirum iis à jure præfixi, quo exspiret.

CAPUT SEPTIMUM.

De potestate Coadjutoris.

Quaestio 397. Qua in genere sit potestas seu facultas Coadjutoris.

1. **R**esp. primò. Potestas & facultas Coadjutoris Episcopi, & Prælatorum dependet à forma concessionis Coadjutoria, seu à tenore litterarum, specialibusque prærogativis in illis per Papam juxta exigentiam ecclesie, sive in temporalibus sive spiritalibus, vel etiam iis liberaliter concessis. Gonz. *ad reg. 8. gl. 5. s. 9. n. 94.* Ventrigl. *tom. 2. annot. 13. n. 23.* Remouch. *c. 15. n. 2.* Pignat. *tom. 4. consult. 185. n. 22.* Barbof. *jur. eccl. l. 3. c. 10. n. 23.* Pavin. *de visitat. Paril. l. 7. q. 20. n. 19.* Unde ad considerandam facultatem Coadjutoris ante omnia inspiciendus est tenor litterarum harum. Gonz. Pavin. Ventrigl. *ll. cit.* Pignat. *loc. cit. n. 1.* Tondur. *qq. benef. p. 2. c. 1. s. 13. n. 23.* ubi: quod attinet controversias, quæ nonnunquam oriuntur inter Coadjutum & Coadjutorem, certum est, imprimis verba & clausulas in literis Coadjutoria adhibitas attendendas esse &c. non enim omnes Coadjutoriarum literæ habeat eadem privilegia. Pignat. *tom. 9. consult. 84. n. 6.* sic v. g. aliqua literæ habent, quod Coadjutor habeat vocem activam & passivam, alia quod vocem tantum activam habeat in Capitulo. Pignat. *loc. cit.* alii Coadjutores nullam habent vocem in Capitulo, aut ei intervenire nequeunt; quia de iis nihil in literis; Coadjutoria au-

tem, ut dictum, sunt odiosa & strictè intelligenda. Pignat. *loc. cit. n. 7.*

2. Porro forma illa concessionis seu tenor litterarum ut plurimum restringitur ad facultatem faciendi ea, quæ ad coadjutoris officium de jure vel consuetudine spectant, ita ut in capitulo, choro & processionibus aliisque actibus capitularibus, officii divinis, funeralibus, functionibus ecclesiasticis absente coadjuto interesse possit & debeat. Pignat. *tom. 4. consult. 185. n. 1.* Dixi, quæ de jure vel consuetudine spectant ad ejus officium. De jure autem generali Coadjutor tantum supplet in necessariis, & sic aliis canonicis volentibus supplere nulla erit necessitas muneris Coadjutoris. Pignat. *n. 5.* De consuetudine verò, ut Coadjutores, qui sunt minus digni veris Canonicis, is æquiparentur in functionibus peragendis à veris Canonicis, ac ut se ingerant ultra formam Coadjutoria, constare debet vel in genere vel in particulari; debetque esse præscripta spatio. 40. annorum juxta Pignat. *loc. cit. n. 5.* Atque ita facultas data Coadjutoribus in literis Coadjutoria tota versatur circa ea, in quibus Coadjuto deficiente minueretur ecclesie servitium, qualia sunt, quæ jam enumerata sunt & similia de necessitate & jure proprio ad ipsum Coadjutum spectantia, v. g. cantatur missæ ex obligatione, & ad quas dicendas vigore testamenti, & fundationis teneantur Coadjuti juxta dicta supra. Pignat. *loc. cit. n. 4.* Non verò facultas dicta versatur circa functiones honorarias, quas ipse Coadjutor